

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317215677
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317215677.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. M. L., nar. X.XX.XXXX, adresa ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny O. K., dieťa rodičov - matky: C. F., nar. XX.X.XXXX, adresa X., M. XXXX, t.č. X. XXX a otca: M. L., nar. XX.XX.XXXX, adresa X., M. XXXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 12P/194/2017-68 zo dňa 22.5.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol nasledovne:

„I. Zvyšuje sa výživné na maloleté dieťa zo sumy mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 50,- Eur mesačne, počnúc od 1.7.2017, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 1.7.2017 do 22.5.2018 vo výške 247,50 Eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky maloletého dieťaťa do 31.8.2018.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Galanta, č. k. 16P/14/2014-38 zo dňa 9.7.2014 v časti rozsahu vyživovacej povinnosti otca na maloletú R. M. L..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 28 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z. - ďalej len ZoR).

3. Súd prvej inštancie pritom vychádzal zo skutkového stavu zisteného z vykonaného dokazovania, že maloleté dieťa pochádza z manželského vzťahu rodičov. Výživné otca na maloletú bolo naposledy upravené rozsudkom č. k. 16P/14/2014-38 zo dňa 9.7.2014, právoplatným dňa 8.8.2014, kedy bol na základe rodičovskej dohody otec zaviazaný na platenie výživného v sume 27,13 Eur a následne 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne od právoplatnosti rozsudku vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej. V čase tohto rozhodovania rodičia maloletého dieťaťa spolu nežili. Maloletá mala 6 rokov a 9 mesiacov. Matka maloletej mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému M. L., nar. X.X.XXXX. Poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 130,- Eur mesačne. Otec maloletej mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému M. L.. Výživné otca na maloletého M. bolo naposledy upravené rozsudkom č. k. 16P/14/2014-38 zo dňa 9.7.2014 právoplatným dňa 8.8.2014, kedy bol na základe rodičovskej dohody otec zaviazaný na platenie výživného v sume 27,13 Eur a následne 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne

od právoplatnosti rozsudku vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Otec bol evidovaný na úrade práce, poberal dávky v hmotnej núdzi cca 37,- Eur mesačne a brigádnicou činnosťou si privyrábal cca 28,- Eur mesačne.

4. Súd prvej inštancie skonštatoval, že od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletej, ktorá je staršia o 3 roky a 10 mesiacov, preto výdavky spojené s uspokojovaním jej odôvodnených potrieb, aj s ohľadom na celkový nárast životných nákladov, pochopiteľne vzrástli v súvislosti s jej fyzickým rastom na oblečenie, obuv, stravu, hygienické potreby, predovšetkým však v súvislosti s výkonom školskej dochádzky, ako aj so zabezpečením jej odôvodnených potrieb vzhľadom na jej záujmy, školské a mimoškolské aktivity, teda vo všetkých oblastiach jej života, pričom ide o objektívnu zmenu pomerov na strane maloletej, ktorú súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil. Maloletá má toho času 10 rokov a 7 mesiacov a navštevuje 4. ročník základnej školy. V čase pôvodného rozhodovania mala 6 rokov a 9 mesiacov a do školy ešte nechodila. K zmene pomerov došlo aj na strane rodičov maloletej, keďže sa zmenili ich príjmy. Matka maloletej pobera rodičovský príspevok vo výške 214,70 Eur a rodinné prídavky na 4 maloleté deti vo výške 94,72 Eur. Príjem manžela matky je v priemere cca 507,- Eur mesačne, ktorý bude poberať do 6.7.2018. Matke pribudli 2 vyživovacie povinnosti. Výdavky na maloletú vyčíslila matka v sume 140,- Eur na školské potreby, 20,- Eur mesačne na oblečenie, 20,- Eur na lieky, keď je maloletá chorá. Výdavky na domácnosť pozostávajú zo sumy 200,- Eur potraviny, 75,- Eur nájom, 40,- Eur elektrina, 100,- Eur plyn, 15,- Eur voda, spolu vo výške 430,- Eur. Matka maloletej žije v spoločnej domácnosti so svojim manželom a tromi maloletými deťmi v staršom štvorizbovom rodinnom dome. Otec maloletej pobera invalidný dôchodok vo výške 103,10 Eur mesačne. Miera jeho invalidity je 45 %. Brigádne si privyrába. Žije v prerobenej garáži bez príslušenstva. Platí zálohové platby za dodávku elektriny vo výške 19,60 Eur mesačne. Ďalšia vyživovacia povinnosť mu nepribudla. V súčasnosti platí výživné na dve maloleté deti spolu v sume 55,- Eur mesačne (27,50 Eur na každé). Otec bol vyzvaný, aby súdu doručil aktuálne potvrdenie o svojom zdravotnom stave s uvedením, aké zamestnanie môže vykonávať s ohľadom na svoje diagnózy, bez ohrozenia vlastného zdravia. Na základe tejto výzvy predložil súdu potvrdenie od svojho všeobecného lekára MUDr. G. M., kde je uvedené, že otec maloletej sa nepravidelne lieči na epilepsiu, na neurologické vyšetrenia chodí nepravidelne. V roku 2014 prekonal zlomeninu chrčtice. Vo februári 2018 bol hospitalizovaný pre zlomeninu ramennej kosti, riešenú operáciou. Podľa vyjadrenia lekára by mal otec abstinovať. Otec maloletej nedoložil súdu potvrdenie o tom, aké zamestnanie môže vykonávať vzhľadom na svoj zdravotný stav. Obaja rodičia si hradia náklady na bývanie a ďalšie náklady v súvislosti so zabezpečením svojich osobných potrieb, ako aj v ďalších oblastiach svojho života.

5. Vzhľadom na vykonané dokazovanie prvoinštančný súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný a je potrebné zmeniť pôvodné citované rozhodnutie, keďže k výraznej zmene pomerov v prejednávanej veci nepochybne došlo na strane maloletého dieťaťa a jeho rodičov. Súd preto návrhu matky vyhovel a zvýšil výživné tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

6. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške výživného vychádzal jednak z veku a odôvodnených potrieb maloletej, jednak z možností, schopností a majetkových pomerov rodičov, a výživné na maloletú zo strany otca zvýšil počnúc od prvého dňa nasledujúceho mesiaca po podaní návrhu, teda od 1. júla 2017, ako to žiadala matka na pojednávaní, nakoľko v zmysle platnej právnej úpravy je možné priznať výživné odo dňa začatia súdneho konania, a to zo sumy 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na sumu 50,- Eur mesačne, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej, keďže takéto výživné súd považuje vzhľadom na vek maloletej a jej potreby za primerané. Maloletá má toho času 10 rokov a 7 mesiacov a navštevuje 4. ročník základnej školy. Jej výdavky predstavujú najmä náklady na stravu, bývanie, školské pomôcky, učebnice, krúžky, zdravotnú starostlivosť, drogériu, oblečenie a cestovné výdavky. Zvýšené výdavky maloletá nemá. Matka maloletej pobera rodičovský príspevok vo výške 214,70 Eur a rodinné prídavky na 4 maloleté deti vo výške 94,72 Eur. Má 3 ďalšie vyživovacie povinnosti. Otec maloletej pobera invalidný dôchodok vo výške 103,10 Eur mesačne. Miera jeho invalidity je 45 %. Má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Za daného stavu mal súd za to, že na strane otca je priestor na zvýšenie výživného na maloletú. Otec napriek tomu, že je na invalidnom dôchodku, vie si zabezpečiť príjem aj iným spôsobom. Sám uviedol, že brigáduje. V mesiacoch október a november 2017 mal príjem z brigádnickej činnosti vo výške 86,15 Eur mesačne. Miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je len 45 %, vo zvyšnej časti môže otec maloletej pracovať. Napriek výzve súdu otec nedoložil potvrdenie lekára o tom, aké zamestnanie môže vzhľadom na svoj zdravotný stav vykonávať. Otec požíva v nadmernom množstve alkoholické nápoje. Táto skutočnosť je známa kolíznemu opatrovníkovi a tiež súdu z jeho úradnej činnosti (konanie tunajšieho súdu sp. zn. 22P/18/2018), kde otec maloletej sám uviedol, že pravidelne požíva alkoholické nápoje a tiež na

pojednávane v tejto veci sa dostavil pod vplyvom alkoholu. Úrazy, ktoré otec maloletej utrpel, s veľkou pravdepodobnosťou vznikli v dôsledku nadmerného požívania alkoholických nápojov. Ďalšie skutočnosti ohľadne jeho sociálnych, rodinných a majetkových pomerov sa súdu nepodarilo zistiť. Vzhľadom na životný štýl otca maloletej a pravidelné požívania alkoholických nápojov je pravdepodobné, že jeho príjmy sú vyššie ako tie, ktoré preukázal súdu. Keďže súd zohľadnil výdavky a príjmy na strane rodičov, výdavky matky na maloleté dieťa, rozhodol tak, že pokiaľ otec prispeje na výživu maloletej sumou 50,- Eur a matka prispeje sumou 25,- Eur (nakoľko druhú polovicu výšky výživného matka kompenzuje svojou osobnou starostlivosťou) a pripočíta sa k tomu aj príjem matky titulom prídavku na dieťa, tak sa na strane maloletej vytvorí suma 98,68 Eur (50 + 25 + 23,68), čím vznikne zatiaľ dostatok finančných prostriedkov na krytie osobných potrieb maloletej.

7. Nakoľko otcovi vznikol dlh na výživnom za obdobie od 1.7.2017 do 22.5.2018 na maloletú vo výške 247,50 Eur (zvýšené výživné vo výške 50,- Eur mínus pôvodné výživné 27,32 Eur = 22,68 Eur za mesiace 7,8,9,10,11,12/2017 a 1,2,3,4,5/2018, teda 11 x 22,68 Eur = 249,48 Eur, mínus otcom zaplatené zvýšené výživné v sume 1,98 Eur (otcom platené výživné v sume 27,50 Eur mínus súdom určené výživné 27,32 Eur = 0,18 Eur x 11 mesiacov), súd mu v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku uložil povinnosť tento dlh zaplatiť do 31.8.2018 k rukám matky maloletej, nakoľko súdu sa takáto lehota na zaplatenie dlžného výživného zdala primeraná. Vzhľadom na majetkové a zárobkové pomery otca by lehota troch dní na zaplatenie dlžného výživného bola krátka, preto mu súd poskytol lehotu, počas ktorej si bude môcť nakumulovať dostatok finančných prostriedkov na jeho zaplatenie.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Proti tomuto rozsudku podľa obsahu v celom jeho rozsahu podal odvolanie otec maloletého, v ktorom uviedol, že poberá 103,10 Eur invalidný dôchodok, v súčasne dobe platí riadne a včas výživné 2x po 27,13 Eur na R. M. a M., spolu 55,-Eur. Mesačne mu zostáva 48,10 Eur. Z tejto sumy platí za elektrinu 19,60 Eur. Na samotné živobytie mu zostáva 28,50 Eur, tieto prostriedky minie na stravu a z uvedenej výšky je zrejme, že niektoré dni v mesiaci si stravu nemôže dovoliť a hladuje. Doplnil, že žiadal o splátkový kalendár na splatenie poriadkovej pokuty uloženej 2x po 50,- Eur formou 20 mesiacov x 5,- Eur, takže mu na živobytie bude zostávať 23,50 Eur po dobu od schválenia splátkového kalendára nasledujúcich 20 mesiacov. Splatenie dlžného výživného v sume 247,50 Eur je na základe horeuvedeného nemožné. Odvolateľ tiež doplnil, že maloletý M. je dlhodobo umiestnený v ústavnej starostlivosti, on si stále plní vyživovaciu povinnosť voči nemu formou platby jeho matke. Žiada preto súd o preverenie použitia spomenutých finančných prostriedkov, lebo má podozrenie zo sprenevery. Napadol aj ods. 9 rozsudku, kde kolízny opatrovník má za to, že jeho príjmy sú vo vyššej čiastke ako invalidný dôchodok, keďže sa jedná o nepodložené fakty a čistú špekuláciu v jeho neprospech. Od úrazu vo februári 2018 u neho došlo k zmene zdravotného stavu, keď po operácii ramena nie je schopný danú ruku využívať na 100%, rameno vie zdvihnúť len do horizontálnej polohy cca 90 stupňov. S danými predispozíciami (invalidita 45%, nemožnosť užívať rameno/ruku) je jeho uplatnenie na trhu práce žalostne nízke, takmer nulové. Aj napriek neľahkej životnej situácii si vyživovaciu povinnosť plní vždy a včas. Žiada preto súd o vrátenie výšky výživného na pôvodnú hodnotu 27,13 Eur od 1.7.2017.

10. Matka, ani procesný opatrovník odvolanie nepodali.

11. Matka predložila k doručenému odvolaniu otca písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že trvá na svojej výpovedi pred Okresným súdom Galanta. Poukázala na to, že jej bývalý manžel uvádza, že nemá finančné prostriedky na svoje maloleté deti, ale na alkohol má. V odvolaní uvádza, že nevie jednu ruku využívať na 100%, ale pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť má na 45%. O deti sa stará, za M. chodí do detského domova, aj keď je v nemocnici, hoci finančne si nemôže dovoliť navštevovať ho, keď je v Nemocnici na psychiatrii v M.. V konaní sa jedná o maloletú R. M. a nie o M.. Otec platí len výživné a o svoje deti sa inak nestará, preto nesúhlasí s tým, čo uvádza v odvolaní.

12. Otec maloletej využil možnosť vyjadriť sa k doručenému vyjadreniu matky, pričom k jej tvrdeniu, že na maloleté deti finančné prostriedky nemá a na alkohol má, zopakoval, že sa jedná o špekuláciu bez relevantného dôkazu. Opätovne zopakoval svoje príjmy a výdavky totožne ako v odvolaní. Žiadal súd o vrátenie výšky výživného na pôvodnú hodnotu 27,13 Eur od 1.7.2017.

13. Matka maloletej využila možnosť vyjadrenie aj k ostatne uvedenému vyjadreniu otca. Doplnila, že na spoločnú dcéru platí mesačne 28,08 Eur, čo nestačí na vyživovanie 11-ročnej dcéry. Maloletá chodí do základnej školy, musí jej kupovať oblečenie, má výdavky na školské potreby a tiež na individuálne výlety. Otec by mohol robiť, lebo je len na 45% invalidný dôchodca. Dcéra bola v nemocnici a on keď aj zavolať, tak bol opitý, lebo ledva vedel rozprávať. Odkedy platí výživné, odvtedy nie je zvedavý na dcéru, ani ju nevidel a nekupuje jej nič. Žiada súd o platenie výživného v sume 50,- Eur na maloletú.

14. Ďalšie podania v odvolacom konaní do spisu doručené neboli.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom - otcom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 351 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku - ďalej len CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý v danom prípade nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky a naplnené skutkové okolnosti pre zvýšenie výživného otca na maloletú v rozsahu, ako k nemu došlo preskúmaným rozsudkom súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (Minimálne výživné podľa tohto ustanovenia aktuálne činí 26,- Eur). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

19. V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. V zmysle § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného na maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. Podľa § 163 ods. 1 OSP rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno zmeniť ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

23. Pri rozhodovaní o zmene výživného v zmysle citovaných ustanovení zákona je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

24. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti

rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovacia povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

25. Po porovnaní pomerov účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného ako i ich aktuálnych dokazovaním pred prvoinštančným súdom preukázaných pomerov, odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že na strane maloletej aj otca došlo k takým podstatným zmenám pomerov, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného a to s počiatkom a v rozsahu podľa preskúmaného rozsudku.

26. Ako už bolo uvedené vyššie, v čase predchádzajúcej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 16P/14/2014-38 zo dňa 9.7.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 8.8.2014, ktorým bola schválená rodičovská dohoda a otec zaviazaný na platenie výživného v sume 27,13 Eur a následne 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, maloletá mala v tom čase 6 rokov a 9 mesiacov, základnú školu ešte nenavštevovala. Matka maloletej mala ďalšiu vyživovacia povinnosť k maloletému M. L., ku ktorému bola určená vyživovacia povinnosť otca tiež vo výške minimálneho výživného, poberala prídavky v hmotnej núdzi vo výške 130,- Eur mesačne a prídavky na deti. Otec mal takisto vyživovacia povinnosť ešte k maloletému M., bol evidovaný na úrade práce, poberal dávky v hmotnej núdzi cca 37,- Eur a brigádnicky si mesačne privyrábal cca 28,- Eur.

27. Z vyššie popísaného pomerov v čase predchádzajúcej úpravy a aktuálne vyplýva, že u maloletej vzrástli náklady na výživu nielen tým, že je o cca 4 roky staršia, ale aj tým, že medzičasom začala navštevovať základnú školu, v dôsledku čoho zákonite náklady na jej výživu podstatne vzrástli. Na strane matky došlo k zmene pomerov tým, že jej príjem vzrástol o cca 85,- Eur, avšak na druhej strane jej pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. K podstatnej zmene pomerov došlo tiež na strane otca maloletej, u ktorého sa počet vyživovacích povinností nezmenil, avšak jeho príjem oproti príjmu v čase predchádzajúcej úpravy vzrástol min. o 38,10 Eur mesačne (pri zohľadnení iba invalidného dôchodku bez aktuálnych príjmov z brigád).

28. Aktuálne má maloletá 11 rokov, navštevuje základnú školu, zvýšené výdavky na jej výživu preukázané neboli. Matka maloletej pobera rodičovský príspevok vo výške 214,70 Eur a prídavky na štyri maloleté deti spolu vo výške 94,72 Eur, má naďalej vyživovacia povinnosť k maloletému M. ktorý bol ale umiestnený do ústavnej starostlivosti a pribudli jej ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Manžel matky, ktorý je otcom ďalších dvoch jej detí má mesačný príjem cca 500,- až 600,- Eur mesačne. Otec maloletej okrem toho, že pobera invalidný dôchodok 103,10 Eur, ako vypovedal, si pravidelne privyrába brigádnickými činnosťami, koncom roka 2017 vo výške 86,15 Eur mesačne. Zo správy lekára otca MUDr. G. M. vyplýva, že „pacient by mal abstinovať“. Táto skutočnosť je navyše známa aj Okresnému súdu Galanta z jeho úradnej činnosti z konania vo veci 25P/18/2018, kde otec maloletej sám uviedol, že pravidelne požíva alkoholické nápoje a na pojednávanie sa dostavil pod vplyvom alkoholu. Týmito dôkazmi v spojení s opakovaným vyjadrením matky ako aj procesného opatrovníka bolo preukázané, že otec maloletej nadmerne požíva alkoholické nápoje, čo ani v odvolaní či vyjadrení v odvolacom konaní výslovne nepoprel, iba tvrdil, že sa jedná o špekuláciu bez dôkazu. Súd prvej inštancie na základe zistených skutočností potom správne ustálil, že vzhľadom na životný štýl otca maloletej a nadmerné požívanie

alkoholických nápojov je dôvodné predpokladať, že jeho príjmy sú vyššie, ako tie, ktoré preukázal súdu. Pokiaľ otec priznáva iba príjem z invalidného dôchodku v sume 103,10 Eur, z čoho platí pravidelné výdavky na elektrinu 19,60 Eur mesačne a výživné na dve deti 55,- Eur, je potrebné poukázať na to, že do svojich príjmov nezahrnul ním samým priznané príjmy z brigádnickej činnosti. Nemožno prehliadnuť, že otec nie je plne invalidným, pričom konkrétny rozsah svojho obmedzenia z titulu čiastočnej invalidity súdu napriek výzve nepreukázal, je v produktívnom veku, má 44 rokov a i pri otcom v odvolacom konaní tvrdenej obmedzenej možnosti zdvihnúť jedno rameno, iste existuje množstvo zamestnaní, v ktorých by sa mohol uplatniť, osobitne v dnešnej dobe nedostatku pracovnej sily. Je tiež potrebné poukázať na to, že tzv. minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, teda i taký, ktorý preukázateľne nemá žiaden príjem, nemá žiadnu možnosť zabezpečiť si príjem a nemá na zabezpečenie si príjmu ani schopnosti, napríklad zdravotné. Otec maloletej sa ale v takejto krajnej situácii nenachádza a preto je dôvodné od neho požadovať, aby hradil na svoje dieťa vyššie, ako iba minimálne výživné. Otec maloletej ako rodič, ktorý má zákonnú povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, pričom výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodiča, je povinný správať sa zodpovedne, využiť všetky svoje možnosti a schopnosti na zabezpečenie adekvátneho výživného pre svoje dieťa. Otec maloletej ale nepreukázal takýto prístup k svojej zákonnej povinnosti.

29. Vyššie popísané trvalé a podstatné zmeny pomerov, ako na strane rodičov maloletej, najmä však na strane maloletej R. M. i podľa názoru odvolacieho súdu nesporne odôvodňujú zvýšenie výživného na dieťa a to s počiatkom od 1.7.2017, ako to navrhla matka pri zohľadnení, že návrh bol na súd doručený 28.6.2017. Odvolací súd sa tiež stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že uvedeným zmenám pomerov, ako i preukázaným odôvodneným potrebám dieťaťa, ako i aktuálnym možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov, zodpovedá zvýšenie výživného z pôvodnej sumy minimálneho výživného aktuálne vo výške 28,08 Eur na sumu 50,- Eur mesačne, teda o sumu 21,92 Eur mesačne, čo predstavuje primeraný príspevok otca na preukázateľne podstatne zvýšené výdavky na dieťa. Takéto výživné zo strany otca spolu s prídavkami na dieťa, ktoré poberá matka a s primeraným výživným matky na dieťa, ktorá jeho časť vyvažuje osobnou starostlivosťou o dieťa, keďže s ním žije v spoločnej domácnosti, umožní uspokojiť základné odôvodnené potreby dieťaťa. Vzhľadom na preukázanú podstatnú zmenu pomerov najmä na strane maloletej, neprichádza do úvahy ponechanie výživného v pôvodnej výške, ako sa toho domáha otec.

30. Ďalšie odvolacie argumenty účastníkov odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu účastníkov zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

31. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ako vo všetkých výrokoch vecne správny (včítane dlžného výživného, zmeny predchádzajúceho rozsudku a náhrady trov konania), s použitím ust. § 387 CSP, potvrdil.

32. O náhrade trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle § 52 a 58 CMP, s použitím § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom žiaden z účastníkov ani nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle § 57 CMP.

33. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).